

II.

1971, 22. březen, Praha. – Lubomír Štrougal a Jan Fojtík předsednictvu ÚV KSČ. Zpráva o situaci a návrh dalšího postupu konsolidace v čs. kinematografii a přílohy (seznam nově přijatých pracovníků a pracovníků uvolněných z funkcí, seznam filmů s pozastavenou výrobou, seznam filmů vyřazených z distribuce).

[...]^a

Zpráva

[o situaci a návrh dalšího postupu konsolidace v čs. kinematografii]^{b,1}

Film je významným kulturním a ideově výchovným prostředkem. Proto KSČ prosadila znárodnění filmu již v létě 1945. Za dvacet pět let existence čs. kinematografie bylo natočeno cca 750 celovečerních filmů a tisíce titulů krátkometrážních. Byla vytvořena řada děl, která se navždy zařadila do klasického fondu české a slovenské kultury. Jak významným prostředkem působení je film dosvědčují tato čísla:

V ČSSR je 3.507 kin, v nichž za 25 let zhlédlo 3,5 miliardy diváků 4.064 filmových celovečerních premiér. V posledních letech se ustálila roční návštěva v kinech na 120 miliónů diváků a průměrné uvádění premiér na 180 – 200 filmů.

Významu filmu jsou si vědomi i naši nepřátelé. Při stanovení taktiky ideologické diverze byla určena důležitá role i filmu. Ten svou negativní úlohu také v plné míře sehrál.

Od roku 1958, kdy bylo provedeno ideově umělecké a kulturně politické zhodnocení československé filmové tvorby na festivalu v Banské Bystrici,² nebyl v podstatě zpracován žádný hlubší rozbor situace ve filmu. Obranařský postoj Svazu filmových a televizních pracovníků i řady filmových novinářů a neustále jimi vyvíjený tlak na jedné straně a neprincipiální uplatňování vedoucí úlohy strany v této oblasti na straně druhé vytvářelo situaci, že místo prosazování zásadní kulturní politiky se provádělo jakési „handlování“ o jednotlivé filmy nebo některé jejich detaily, navíc mnohdy podle subjektivních názorů některých vedoucích představitelů.

Postupně se vytvářela situace, že mimořádný vliv na vývoj v oblasti kinematografie měl Svaz filmových a televizních pracovníků, kde se do popředí postupně dostala skupina ambiciózních lidí, kteří prosazovali své pravicově oportunistické názory na celkovou politiku naší kinematografie, na její zaměření, na kádrové otázky atd.

Všechny politické krize, které zachvacují oblast kultury, se velmi rychle promítnou do filmu, který je syntetickým dílem, kolem kterého se soustřeďují spisovatelé, režiséři, výtvarníci, kameramani, herci, hudební skladatelé, architekti, filmoví kritici a další tvůrčí pracovníci.

Banskobystrická konference o filmu správně poukázala na některé nesprávné tendence, které se v uplynulých letech objevovaly v československé filmové tvorbě. Administrativní rozhodnutí o některých nápravných opatřeních, především neúměrného represivního charakteru, vyvolala mezi filmovými pracovníky negativní reakci a přivedla je na obranařské a opoziční pozice. V této situaci se postupně upevnil vliv

FITESu a nacházely zde sluchu i příznivého přijetí i straně nepřátelské postoje a módní směry jak ideové, tak umělecké, které k nám volně proudily přes západní hranici.

Část filmových tvůrců, hlavně z mladší generace, se začala ve své tvorbě orientovat na dosahování úspěchů na západních filmových festivalech a soutěžích. Organizátoři antisocialistické ideologické diverze dovedli velmi chytře této okolnosti využívat ve svůj prospěch. Propagandou, finančním ovlivňováním, např. dotováním cen značnými částkami, zvaním tvůrců k různým pobytům a tvůrčí spolupráci, nesrovnatelně lépe honorenou než u nás, získávali řadu filmových pracovníků na svoji stranu. Mnozí filmoví pracovníci se pak začali stavět proti zdrojům národní kultury, proti socialistickým principům umělecké tvorby a proti kulturní politice KSČ a státu.

Nedůsledné uplatňování vedoucí úlohy strany i neprincipiální přístup k řízení kulturní politiky se projevovaly v tom, že sice byla přijímána správná usnesení, ale nebyla důsledně prosazována do praxe. To byl osud všech závažných usnesení, stanovisek a nakonec i rezoluce XIII. sjezdu KSČ k naléhavým úkolům kulturní politiky.

Logickým důsledkem této situace je oportunistismus a bezzásadovost vedení Čs. filmu. Důsledkem je postupná proměna kritické role filmu v nástroj protistranické opozice, ve zdroj oportunistických a kontrarevolučních nálad. To všechno vrcholilo v květnu 1968 na konferenci FITESu,³ jež měla zbavit stranu a stát vedoucího postavení v této oblasti. Zde je nutno hledat kořeny politické situace, do které se dostala čs. kinematografie v letech 1968 – 1969. Výsledkem tohoto politicko-ideového vývoje ve filmu byl vstup ambiciózní části jejích představitelů do přímého politického zápasu v roce 1968, a to jednoznačně ve službách krajní pravice. Odtud vycházela iniciativa k pravicovému orientování celé kulturní fronty (vznik Koordinačního výboru tvůrčích svazů, vznik kulturní komise ÚV KSČ)⁴ a k politickým aktům daleko přesahujícím sféru kinematografie i kultury.

Hlavními nositeli těchto tendencí byli: Jan Procházka, A. J. Liehm, L. Pacovský, L. Helge, E. Klos, Frant. Pavlíček, A. Svoboda, dr. Ant. Novák, Miloš Fiala, Lad. Fikar, Oldřich Kříž, Frant. Vrba, Vlad. Valenta, dr. Drahomíra Novotná, J. Jaššo, dr. A. [Marenčin]°, C. Štítnický a celé bývalé vedení Čs. filmu v čele s bývalým ústředním ředitelem A. Poledňákem, které těmito tendencím zpočátku dostatečně nečelilo, posléze jim podléhalo a v srpnu 1968 přešlo na celé frontě na antisocialistické a antisovětské pozice.⁵

Přerušily se styky se socialistickými kinematografiemi v oblasti distribuce i tvorby a nastalo období jednoznačné orientace k západním módním vzorům.

V srpnu 1968 byla celá činnost filmu dána k dispozici kontrarevoluci. Byla natočena řada filmů, které už sloužily jen zájmům pravice. Některé filmové materiály – jak potvrzuje i zpráva ÚKLK – byly vyvezeny na Západ k zneužití imperialistickou propagandou.

Po srpnu 1968 pokračovala celá kinematografie tvrdošíjně v pravicově oportunistické a antisocialistické politice. Spojení s pravicovými představiteli studentů a odborů, neuznávání moskevských dohod, různé akce proti politické konsolidaci, opozice vůči závěrům listopadového pléna, tím je poznamenáno poslední období činnosti bývalého vedení Čs. filmu. Hlavní a poslední legální základnou nejagresivnějších pravicových sil byl FITES, prakticky až do jeho vyloučení z Národní fronty koncem roku 1969.⁶

Politická krize posledních let vážně ovlivnila vývoj čs. kinematografie, a to jak v Čechách, tak i na Slovensku.

Nové vedení čs. kinematografie, které nastoupilo v této obtížné situaci (1. 10. 1969), muselo se ihned vypořádat s celou řadou problémů kádrových, kulturně politických, organizačních, ekonomických a technických. Provedlo rozbor kádrové situace, který potvrdil, že většina dosavadních vedoucích pracovníků stojí na pravicově oportunistických pozicích. Dále pak provedlo rozbor v oblasti distribuce, tvorby a zahraničních styků. Bylo zjištěno, že se promítá řada ideově nepřijatelných filmů a že je ve studiích rozpracována celá řada podobně závadných filmů. Složení a struktura tvůrčích skupin neodpovídala umělecko-ideovým potřebám. Na základě těchto zjištění vypracovalo nové vedení Čs. filmu koncepci činnosti v nadcházejícím období. Byly stanoveny úkoly k provedení konsolidace:

1. Vyloučit vliv pravicově oportunistických představitelů jejich odstraněním z vedoucích míst v podnicích jak v Praze, tak v Bratislavě (seznam uvolněných pracovníků a jména nově jmenovaných viz příloha IV/b).
2. Provést existující zásoby filmů a vyřadit z distribuce nevhodné filmy (viz příloha IV/c).
3. Zhodnotit filmovou tvorbu za léta 1968 – 1969 a rozhodnout o všech rozpracovaných filmech.
4. Obnovit přátelské vztahy se socialistickými kinematografiemi.
5. Provést reorganizaci v oblasti dramaturgie Filmového studia Barrandov a Studia na Kolibě.
6. Provést zhodnocení dosavadní organizační struktury celé čs. kinematografie a vypracovat návrh nového organizačního uspořádání.
7. Na základě signálů o nedostatecích v některých oblastech čs. kinematografie vyžádat si prověrku ÚKLK.
8. Rozhodnout o uspořádání řady domácích i zahraničních filmových přehlídek, především XVII. MFF v Karlových Varech.
9. Zajistit účast Čs. filmu na 25. výročí vzniku ČSSR, 100. výročí narození V. I. Lenina a 25. výročí znárodnění kinematografie.
10. Z hlediska současných politických potřeb provést reorganizaci a uspořádání Krátkého filmu, zvláště v oblasti Zpravodajského a Dokumentárního filmu.
11. Zajistit plynulou výrobu celovečerních filmů pro rok 1969 a 1970.
12. Zajistit další technický a ekonomický rozvoj čs. kinematografie.

Realizace těchto úkolů vypadá nyní takto:

[V oblasti filmové distribuce:]^d

Vážné politické chyby a nedostatky se plně projevíly ve filmové distribuci, která byla silně ovlivněna protisocialistickými silami. Dramaturgická skladba promítaných filmů byla narušena v neprospěch socialistických kinematografií. Výběrové komise zahraničních filmů – ve kterých až do podzimu roku 1969 měli rozhodující vliv exponenti FITESu – ovlivňovaly v negativním směru nákupy filmů. I když zakoupené filmy, které byly připraveny pro nasazení do distribuce, prověřila speciální komise, jež řadu nevhodných filmů vyřadila, vyrovnává se distribuce s těmito důsledky činnosti pravice dodnes.

Počátkem března roku 1971 byla zakončena prověrka řady západních filmů, které byly k dispozici k uvádění v našich kinech. Výsledkem prověrky je rozhodnutí o stažení 32 západních filmů (seznam viz třetí část přílohy III.)⁶. Tyto filmy svým obsahem, nepřímou propagací západního způsobu života, tendencemi cizími socialismu, v nichž je silně akcentována skepse, pocity odcizení, sexualita, krutost, religiosita, popř. jiné negativní momenty, podstatně narušují ideovou složku dramaturgické skladby filmů, jež jsou k dispozici naší distribuční síti.

Dalším problémem a zdrojem protisovětských nálad byly útoky proti sovětskému filmu. Byla vydána hesla nehrát filmy „okupantů“. V duchu těchto centrálních doporučení nesla se i práce některých Krajských filmových podniků a značného počtu kin. Jen velmi těžko se odstraňují následky pogromů na sovětský film. Například ještě v I. pololetí 1969 se nehrál ve Východočeském kraji ani jeden sovětský film ani v jediném představení. Ještě dnes jsou často kina při sovětských filmech poloprázdná. Přesto se v roce 1970 návštěvnost na sovětské filmy značně zlepšila. V roce 1970 bylo docíleno v celé ČSSR na sovětské filmy návštěva 9,806.000 návštěvníků, což je zvýšení oproti roku 1969 o více než 5 mil. diváků a ve srovnání s předchozími léty bylo dosaženo o půl milionu více diváků než v roce 1966. Rovněž na filmy socialistických zemí došlo ke zvýšení téměř o 3,300.000 diváků. Bylo to umožněno jednak intenzivní politickou prací všech příslušných složek, jednak nasazením řady vynikajících filmů (tak např. jen I. a II. díl „Osvození“ vidělo za šest měsíců promítání – a to jen v kinech na 70mm film – přes 600.000 diváků). [...]⁷

Když na jaře roku 1970 začaly být nasazovány filmové týdeníky, podporující nové vedení strany, byly v některých kinech organizovány protisovětské a protistranické demonstrace. K odstranění těchto nežádoucích jevů byly sjednány dohody s Veřejnou bezpečností, která provedla některé zásahy, o nichž byly vydány informace tiskem. Nyní se takovéto případy objevují ojediněle.

V uplynulém roce byla ovlivněna dramaturgická skladba nakupovaných filmů ze zahraničí především podstatným posílením nákupů ze socialistických zemí. Byla stanovena zásada, že napříště nemá podíl západních filmů v celovečerním dramaturgickém plánu, složeném ze 190 – 200 titulů, přesáhnout počet 75 (zbytek se skládá ze 40 filmů československých a 75 – 85 socialistických).

Přes toto opatření nutno konstatovat, že vedení kinematografie nemá přímý vliv na repertoárovou politiku v jednotlivých kinech. Kina jsou převážně ve správě místních národních výborů a jsou důležitým zdrojem jejich finančních příjmů. Proto za současné situace dochází k tomu, že pokud není vyvíjen silný politický tlak na sestavení repertoárového plánu, je tento ovlivňován především ekonomickými zájmy, tzn., že jsou hrány především únikové atraktivní filmy převážně západní provenience. To má negativní vliv i na uvádění sovětských a ostatních socialistických filmů. Byl vypracován návrh na posílení centrálního ovlivňování tvorby repertoárových plánů kin připojením dosavadních Krajských filmových podniků (které v současné době řídí i činnost estrádní a koncertní) k Ústřední půjčovně filmů, a to na území ČSR, protože na území SSR toto opatření již bylo provedeno. Tato zásada byla obsažena též ve Zprávě o situaci v oblasti Českého filmu, kterou projednávalo byro ÚV KSČ pro řízení stranické práce v českých zemích dne 7. dubna 1970.⁷ V poslední době se však objevují v některých krajích námitky proti

tomuto návrhu. Bylo proto dohodnuto, že celá záležitost bude znovu posouzena a konečný návrh předloží ministr kultury ČSR k projednání vládě ČSR.

Přes řadu pozitivních momentů, které byly v distribuci již dosaženy, nemůžeme být s její současnou úrovní spokojeni. Ukazuje se, že je to především otázka kvalifikace, schopností a možností vedoucích pracovníků distribuce. Nová etapa, kdy půjde především o pozitivní rozvíjení kulturně politické, agitační a propagandistické práce, vyžaduje také odpovídajících kvalifikovaných pracovníků.

Vedení kinematografie provádí řadu opatření k rozvinutí práce naší filmové distribuce v plném pozitivním směru. Bude provedena řada porad s představiteli národních výborů a stanovena jednotná koncepce na rozvíjení práce v oblasti filmové distribuce.

[V oblasti tvorby:]⁵

Kulturně politickou a ideovou krizi, vrcholící v letech 1968 a 1969, signalizovala filmová produkce již řadu let předtím. Od počátku šedesátých let a v široké míře od roku 1964, kdy je možné stanovit počátek tzv. „nové vlny“, začaly být ve filmech akcentovány tendence cizí socialismu, jako je skepse, pocity odcizení, bagatelizování naší účasti v boji za osvobození, sobecký individualismus, sexualita, otázky náboženské, negativismus ve vztahu k dosavadnímu socialistickému vývoji, netřídní iluze, diskreditace komunistů. Jako příklad lze uvést filmy: „Ať žije republika!“, „Bloudění“, „Kočár do Vídně“, „Hotel pro cizince“, „O slavnosti a hostech“, „Noc nevěsty“, „Farářův konec“ a další.

V uvedeném období vzniklo minimum filmů, které by z marxisticko-leninských pozic upevňovaly hodnoty socialismu a podporovaly politiku strany. Přestala být vytvářena díla inspirovaná z pramenů národní kultury. Nesprávné myšlenkové proudy – díky propojení českých a slovenských filmových pracovníků prostřednictvím FITESu – začaly převládat v celé čs. kinematografii.

Tyto tendence se nejintenzivněji projeví v tvorbě z let 1968 – 1969, zejména ve formě celé série černých filmů, ve které převažují především antisocialistické a antisovětské postoje. Je to například ve filmech: „Ucho“, [„Skřiváci na niti“]⁶, „Zbehovia a pútnici“, „Smuteční slavnost“, „Vtáčkovia, siroty a blázni“, „Zabitá neděle“, „Archa bláznů“, „Návštěvy“, „Devět kapitol ze starého dějepisů“ atd.

K odstranění této nepříznivé situace byla učiněna řada opatření jako odvolání vedení Filmového studia Barrandov, zrušení tvůrčích skupin a jejich Ideově uměleckých rad,⁸ ve kterých byli soustředěni přední ideoví představitelé pravicově oportunistického a antisovětského směru. Obdobná opatření byla provedena na Slovensku. Vycházelo se z toho, že rozhodujícím článkem pro další vývoj filmové tvorby je dramaturgie. Byl stanoven okruh pracovníků, které nutno pokládat za vůdčí ideové hlavy, se kterými nebude možné dále spolupracovat. Kromě dramaturgů jde o spisovatele, teoretiky a některé režiséry. Byla učiněna opatření, aby tito lidé s filmem více nespolupracovali (např. Jan Procházka, L. Pacovský, Frant. Pavlíček, S. Machonin, L. Suchařípa, M. Fiala, J. Opavský, A. Hoffmeister, akademik Macek, B. Kubala, A. Urbanová, Milan Uhde, L. Fikar, Fr. Vrba, J. Škvorecký, M. Vacík, J. Pittermann, A. Kalinová, J. Němec a další).

*Ústřední ředitel Čs. filmu dr. Jiří Purš
při projevu k filmovým pracovníkům 5. září 1975
Foto Vladimír Svoboda*

Současně byla dramaturgie centralizována a byli získáni noví lidé, aby byla obsazena uvolněná místa. Ve Filmovém studiu Barrandov byla vytvořena Ideově umělecká rada jako poradní orgán ředitele.

Podařilo se získat řadu režisérů jako: O. Vávra, K. Zeman, K. Steklý, J. Sequens, O. Lipský, V. Čech, Z. Brynych, J. Mach, V. Vorlíček, J. Polák, J. Balík, A. Kachlík, P. Bielik, M. Ďapák, J. Lettrich a některé další.

Přes tyto úspěchy trvá vážný problém v literární oblasti, související se situací ve Svazu spisovatelů, zejména v získání kvalitních spisovatelů ke spolupráci s filmem. Proto byly do čela Studií hraných filmů postaveny známé tvůrčí osobnosti: filmový režisér Vlado Bahna v Bratislavě a spisovatel a scenárista dr. Miloslav Fábera v Praze.

Vědomí převážné části filmových tvůrců bylo ovlivněno vývojem uplynulého období, zejména posledních dvou let. V jejich hlavách panuje velká dezorientace, poplatnost nejrozumnějším teoriím, módním směrům, falešná solidarita apod. Přesto u stále většího počtu filmových pracovníků (na rozdíl např. od spisovatelů) sílí vědomí – motivované především pracovní a sociální závislostí na filmu jako na zaměstnavateli – že jedinou cestou jejich seberealizace je pozitivní a aktivní účast na tvorbě, která by odpovídala současným politickým kritériím. Jde rovněž o to, aby byla do důsledku překonána nezdravá prozápadní orientace řady tvůrců, motivovaná především představou snadného získání devizových prostředků. Tyto okolnosti vedly k ideově politickému ovlivňování

tvůrců, k vytváření takových děl, které nacházely patřičnou ozvěnu především na západním filmovém plátně, resp. na plátcích různých festivalů.

Určitou konkrétní pomocí v této práci je i uvědomělá a důsledná spolupráce se socialistickými kinematografiemi. Zde již bylo docíleno některých úspěchů, pokud jde o společnou výrobu filmů. Jsou rozpracovány látky v koprodukcii s SSSR a s NDR a projednávají se další možnosti s Bulharskem, Polskem i Maďarskem.

Poměrně nejpočetnější skupina tvůrčích pracovníků jsou lidé, kteří díky svým povrchním představám o politice byli zmateni a ovlivněni bývalým vedením filmu i skupinou exponovaných pravicových oportunistů z vedení FITESu. Ti si uvědomují, že je třeba situaci posuzovat reálně a jsou ochotni postupně vytvářet filmová díla, na kterých máme zájem.

S přihlédnutím k těmto skutečnostem byl zpracován dramaturgický plán na rok 1970, který je nutno pokládat za plán přechodu k dalšímu období pozitivní dramaturgie. Šlo především o vyloučení látek, které byly v rozporu s naší kulturně politickou linií. Byla stanovena zásada, že je třeba obrátit pozornost především k takovým filmům, které by mohly znovu získat důvěru v náš film jak u našich diváků, tak u diváků ostatních socialistických zemí. Nepředpokládalo se, že vzhledem k dlouhodobosti filmové tvorby a její literární přípravy by v roce 1970 bylo možno produkovat již filmy, které by byly rozhodným způsobem poznamenány angažovaností v souladu se současnou politikou nového vedení strany a státu.

Jestliže hodnotíme tvorbu roku 1970 z těchto hledisek, je možno konstatovat, že mezi 28 filmy natočenými ve Filmovém studiu Barrandov a 9 filmy ve Štúdiu hraných filmov Koliba je řada filmů, které mají uměleckou i ideovou hodnotu („Už zase skáču přes kaluže“, „Luk královny Dorotky“, „Na kometě“, „Partie krásného dragouna“, „Hogo fogo Homolka“, „Na kolejích čeká vrah“, [„Lišáci-Myšáci a Šibeničák“]^{ha}, „Měděná věž“ a některé další). Když přihlídneme k podmínkám a k celkové situaci, v jaké tyto filmy vznikaly, je možno celkově výsledky roku 1970 hodnotit kladně, i když není možné přehlédnout, že zde vznikla řada neúspěšných a především umělecky slabých filmů („Kateřina a její děti“, „Tvář pod maskou“, „Jsem nebe“, „Nevěsta“, „Hlídač“ apod.).

Při přípravě dramaturgických plánů 1971 se vycházelo z toho, že problémy v oblasti tvorby nejsou vyřešeny a že tím budou poznamenány i výsledky roku 1971. Zde bude spočívat hlavní váha hlavně na práci dramaturgie, aby se jí podařilo vyhledávat nové autory a organizovat tvůrčí proces tak, aby náměty a povídky zpracovávající angažovanou problematiku byly dovedeny až do scénářů a mohly tak být do konce realizovány. V tom se projevují v současné době některé vážné problémy. Přesto jsou předpoklady k tomu, aby v roce 1971 již vznikly filmy tohoto typu („Klíč“, „Jan Nálepka“, „Bitva o Hedviku“ a další).

V současné době je zajištěn již výrobní plán Filmového studia Barrandov i Štúdia hraných filmov Koliba pro rok 1971. Žánrová skladba 28 filmů Filmového studia Barrandov a 9 filmů Štúdia hraných filmov Koliba vypadá takto:

filmová dramata: Filmové studio Barrandov – 7
 (Klíč, Svatba bez prstýnku, Člověk není sám,
 Pět mužů a jedno srdce, Petrolejové lampy,
 Tatínek na neděli, Šance)

Štúdio hraných filmov Koliba – 4
([Hľadači svetla]^{ch}, Kapitán Nálepka, Penelopa, Zlozor)

zábavné filmy: Filmové studio Barrandov – 8
(Hry lásky šálivé, Ženy v ofsajdu, Slaměný klobouk, Touha Sherlocka Holmese, Tajemství velkého vypravěče, Dívka na koštěti, Mozart v Praze, Psi a lidé)

Štúdio hraných filmov Koliba – 2
(Páni sa zabávajú, Čachtická mora)

dobrodružné filmy: Filmové studio Barrandov – 6
(Lekce, Svědectví mrtvých očí, Vražda v hotelu Excelsior, První případ, Otec Goriot ze Záběhlic, Černý vlk)

Štúdio hraných filmov Koliba – 1
(Keby som mal pušku)

filmy pro děti a mládež: Filmové studio Barrandov – 6
(Princ Bajaja, Hodina modrých slonů – v koprodukcii s ŠHF Koliba, Pan Tau, Karlovarští poníci, Chlapec bílém svetru, Velikonoční dovolená)

Štúdio hraných filmov Koliba – 2
(Lomidrevo a Loktibrada, Hodina modrých slonů)

stříhové: Filmové studio Barrandov – 1
(Dobrý rada nad zlato).

Všechny tyto filmy jsou v podstatě již v realizaci a je předpoklad, že takovýto výrobní plán v roce 1971 bude splněn. Pouze v případě, že by se objevil některý nový zajímavý scénář, bylo by možno provést přesuny i v tomto výrobním plánu.

Rovněž dramaturgický plán na rok 1972 je v prvním variantě připraven. Další pozitivní rozvíjení tvorby bude vyžadovat v současné době nejvyššího úsilí. Jde o to mít neustále dostatečnou zásobu kvalitních původních látek a scénářů. Na tuto oblast organizace tvůrčího procesu se nyní plně zaměřuje jak vedení obou filmových studií, tak vedení kinematografie.

[V oblasti krátkometrážní tvorby:]

Uplynulé dva roky byly plně poznamenány nesprávným postojem jak bývalého vedení, tak FITESu a značné části tvůrčích pracovníků. Ideově politické nedostatky

krátkometrážní složky nelze však vidět jen z hlediska posledních dvou let. Již předtím sem pronikala témata, která obsahovala antisovětské a antisocialistické myšlenky (např. ve filmech „Srub“, „Mlha“ apod.). Tvorba roku 1968 a roku 1969 je vyvrcholením těchto antisocialistických, protisovětských a nacionalistických tendencí, a to jak v českých, tak ve slovenských studiích. Jako typické příklady je možno uvést filmy: „Co nebylo v dějepise“, „Čs. jaro 1968“, „Zahrádkář“, „Kdo byl vlastně B. Šmeral“, „Deset bodů“, „Divadlo na korze“, „Symetrála“, „Intolerancia“, „Moja teta Vicencia“, „Roľníci“, „Obec plná vzdoru“, „Šibenica“, „Tryzna“ a další.

V Krátkém filmu Praha se základní nedostatky projevily zejména v dramaturgii a tvorbě Zpravodajského filmu. Neexistuje žádný dokumentární a zpravodajský film z uplynulých dvou let, který by nebyl dotčen uvedenými tendencemi.

Nové vedení Krátkého filmu zásadně zreorganizovalo celý podnik, uskutečnilo centralizaci dramaturgie a provedlo kádrové změny na všech rozhodujících místech. Dosavadní opatření se osvědčila, což dokazuje úspěšné splnění úkolů k 25. výročí osvobození, 100. výročí narození V. I. Lenina a zajištění filmové části výstavy ČSSR v Moskvě. Je zajištěno, že nemohou vznikat již díla antisocialistického a antisovětského zaměření. K dalšímu zkvalitnění práce Zpravodajského filmu bude tento vyňat z dosavadní struktury a vytvořen jako samostatné studio-redakce – v čele s politicky pevným a odborně kvalifikovaným pracovníkem, který bude podřízen přímo řediteli Krátkého filmu.

Obdobně ve Štúdiu krátkých filmov v Bratislavě byla část tvorby poplatná nátlakům krátkometrážní sekce slovenského FITESu. Zde se formulovaly otevřeně protisocialistické tendence a prosazovala se orientace tvorby proti zájmům naší socialistické společnosti. Aktivizace politického katolicismu na Slovensku poznamenala i tvorbu studia v roce 1969. Nové vedení Štúdia krátkých filmov přepracovalo tematický plán na rok 1970, který byl doplněn o díla reagující na aktuální politické a kulturně společenské události. Byly vypuštěny nevhodné látky. Organizačními a kádrovými změnami byly vytvořeny předpoklady, aby se rovněž krátkometrážní a zpravodajská tvorba Slovenského filmu vyvíjela v souladu s kulturně politickou linií naší strany a státu.

[V oblasti zahraničních styků:]

Byly odstraněny základní chyby a deformace, které pronikly především v letech 1968 a 1969 do činnosti čs. kinematografie v oblasti zahraničních styků. V plné šíři byly obnoveny kontakty a navázána spolupráce se sovětskou kinematografií a ostatními kinematografiemi socialistických zemí. Byly podepsány příslušné dohody a pracovní plány. V oblasti komerčních styků se zahraničím se věnuje nyní hlavní pozornost odstranění nedostatků, zjištěných prověrkou ÚKLK.⁹ Nepodařilo se zatím v plné šíři odstranit nedostatky v řízení a koordinaci nekomerčních zahraničních styků, především pokud jde o obesílání zahraničních festivalů a činnosti Komise pro propagaci filmem v zahraničí. V současné době probíhají práce na vypracování rozboru a stanovení systému jednotného provádění zahraničních styků v celé čs. kinematografii, a to jak komerčního, tak nekomerčního charakteru.

[V oblasti organizační struktury čs. kinematografie:]^k

Současná situace v čs. kinematografii, pokud jde o organizační uspořádání, je chaotická a neodpovídá ani celkové potřebě řízení této významné kulturně politické oblasti. V celé kinematografii existují otázky společné oběma národním filmům (zejména otázky kulturně politické, ideologické a zahraničních styků), které je nutné řešit na úrovni celostátní. Kromě toho jsou zde některé problémy, které spadají do kompetence národních orgánů. Filmová tvorba je nedílnou součástí národní kultury a jako taková spadá i organizačně do celkového řízení kultury v národních republikách. Z těchto skutečností bude vycházet i organizační struktura čs. kinematografie. Nejvyšším orgánem bude Ústředí čs. kinematografie s celostátní působností a s následující náplní činnosti:

- koordinovat plány tvorby české a slovenské kinematografie;
- řídit zahraniční styky čs. kinematografie v celku, a to jak komerčního, tak i nekomerčního charakteru;
- stanovovat základní koncepce filmové distribuce (včetně řízení celostátní výběrové komise);
- základní otázky mzdové, honorářové a cenové;
- základní otázky legislativní a právní;
- základní otázky technického rozvoje a otázky vědeckovýzkumného charakteru.

V čele Ústředí čs. kinematografie bude generální ředitel čs. kinematografie.

Při Ústředí čs. kinematografie bude zřízena Filmová rada čs. kinematografie, jež bude projednávat základní problémy rozvoje čs. kinematografie. Jejím předsedou bude generální ředitel čs. kinematografie, místopředsedy ústřední ředitelé Českého a Slovenského filmu, členy: ředitel Filmového studia Barrandov, Hraného filmu Koliba, Krátkého filmu Praha, Krátkého filmu Bratislava, Ústředních půjčoven v Praze a v Bratislavě, Čs. filmexportu a po 2 – 3 významných filmových osobnostech z ČSR a SSR. Složení Filmové rady čs. kinematografie schvaluje předsednictvo vlády ČSSR.

Kromě toho budou při Ústředí čs. kinematografie tyto poradní komise:

- a) zahraniční komise čs. kinematografie,
- b) výběrová komise zahraničních filmů,
- c) ekonomická a technická komise čs. kinematografie.

Zásady navržené organizace budou vyjádřeny v základních ustanoveních nového zákona o československé kinematografii a zákonů o Českém a Slovenském filmu.

Federální zákon o čs. kinematografii bude vycházet ze znárodnovacího dekretu presidenta republiky č. 50/45 Sb. o opatřeních v oblasti filmu, jímž komplexní výrobní technická základna včetně laboratorního zpracování filmu, distribuční prostředky, provozny kin a dovoz a vývoz filmů byly vyhrazeny státu. Výkon státního monopolu bude zajišťován a řízen prostřednictvím výhradně k tomu určených organizací, kterými bude na federální úrovni Ústředí čs. kinematografie, podřízené vládě ČSSR. Ústředí čs. kinematografie bude řídit generální ředitel čs. kinematografie, odpovědný vládě ČSSR, jí jmenovaný a odvolávaný. Konkrétní řízení bude ve vládě ČSSR zajišťovat příslušný místopředseda vlády. Činnost Ústředí čs. kinematografie bude zajišťována finančně z federálních prostředků, úkoly Ústředí čs. kinematografie, její vazbu na vládu ČSSR a vztah k národním filmovým organizacím stanoví podrobně statut, který schvaluje vláda

*Dne 30. dubna 1979
převzal ústřední ředitel Čs. filmu dr. Jiří Purš
z rukou prezidenta republiky Gustáva Husáka
Řád republiky udělený Čs. filmu
Foto archiv*

Československé socialistické republiky. Organizační uspořádání stanoví organizační řád, který vydá generální ředitel.

Zásady národních zákonů o Českém a Slovenském filmu budou vycházet z toho, že filmové umění tvoří významnou část národní kultury, spoluvytváří kulturní život a socialistické smýšlení našeho lidu. Národní filmové uskupení bude mít formu výrobně hospodářské jednotky s kulturně politickým posláním a bude samostatnou organizací v rámci ministerstva kultury ČSR a SSR. V čele národního filmového orgánu je ústřední ředitel, kterého jmenuje a odvolává národní vláda na základě návrhu ministra kultury. Úkoly národní filmové organizace stanoví statut schvalovaný národní vládou. Návrh statutu předkládá vládě ministr kultury po předchozím vyjádření generálního ředitele čs. kinematografie. Ve věcech plánovacích, finančních jedná ústřední ředitel národní filmové organizace přímo s ministerstvy financí a plánování národních vlád. Má v rozpočtu a plánech ministerstva kultury odděleně vykazovanou část. Organizaci národního filmového uskupení stanoví organizační řád, schvalovaný ministrem kultury. Zákony ČNR a SNR

Řád republiky pro Čs. film

o Českém a Slovenském filmu stanoví rovněž součinnost národních výborů s organizacemi pověřenými výkonem státního filmového monopolu.

[Z á v ě r y:]

Celková situace v oblasti čs. kinematografie je zatím komplikovaná. Pravicový oportunismus zde měl volné pole působnosti prakticky až do podzimu roku 1969. Za uplynulý rok byly provedeny změny kulturně politického, ideového, kádrového i organizačního charakteru, o kterých je zmínka v předcházejících pasážích. Nebylo však možno vyřešit existující problematiku v celém rozsahu. V současné době dokončujeme etapu konsolidace, ve které šlo o vyloučení pravice na řízení podniků a o vypracování koncepce činnosti v jednotlivých úsecích čs. kinematografie. Tak byla vytvořena základna k rozvinutí pozitivní stranické a státní kulturní politiky v této oblasti a pro řešení velmi složitých vnitřních otázek kinematografie. Problémy vyplývající z různorodé struktury celé sféry čs. kinematografie nutí vedení k diferencovanému přístupu k jednotlivým typům tvůrčích pracovníků. Překonání důsledků pravicového oportunismu ve vědomí tvůrčích pracovníků kinematografie předpokládá dlouhodobý proces.

Vedení čs. kinematografie bude v nejbližším období postupovat podle této koncepce činnosti:

- A. [Úkoly spojené s dokončením konsolidačního procesu:]^m
– dokončit kádrová opatření v Ústřední půjčovně filmů, ve filmových studiích v Praze a Bratislavě a ve Filmových laboratořích;

- dokončit reorganizaci čs. kinematografie a dopracovat osnovy zákonů o čs. kinematografii, o Českém a Slovenském filmu a příslušných návrhů statutů a organizačních řádů a předložit je k projednání příslušným vládám a zákonodárným orgánům;
 - dokončit rozbor o vhodnosti dosavadního organizačního uspořádání studií hraného filmu s posouzením alternativy rozdělení celé filmové výroby na dva samostatné, na sobě nezávislé organizační celky, tzn. filmová tvorba (příprava literární předlohy od filmové povídky až po filmový scénář a uměleckou produkci až po první kopii) a filmová výroba (tzn. vlastní realizace ve filmových ateliérech za použití celé techniky);
 - ustavit celostátní zahraniční komisi, výběrové komise zahraničních filmů a ekonomickou a technickou komisi čs. kinematografie.
- B. [Koncepční úkoly vedení čs. kinematografie:]ⁿ
1. Rozhodující pro další rozvoj celovečerní hrané tvorby je správný přístup vedoucích pracovníků a nové dramaturgie při získávání autorů, kteří budou vytvářet taková díla, o které má naše společnost především zájem. Vycházíme z posledních usnesení ÚV KSČ konkretizovaných v dalších usneseních předsednictva i dalších orgánů strany, aby v boji s pravicově oportunistickými silami byla postupně na pozice současné politiky strany získána většina poctivých, socialisticky smýšlejících umělců. Budou vypisovány tematické úkoly a prosazována do praxe soustavná politika angažovaných děl. (První zkušenosti byly získány, pokud jde o filmy k 50. výročí vzniku KSČ.) K tomu bude nutno splnit tyto úkoly:
 - dokončit individuální pohovory s tvůrčími pracovníky a uskutečnit aktiv tvůrčích pracovníků k hlavním problémům filmové tvorby a připravit besedu vybraných tvůrčích pracovníků s tajemníkem ÚV KSČ s J. Fojtíkem (v dubnu 1971);
 - zpracovat systém celé šíře boje o tvůrčího filmového umělce formou pořádání výchovných kursů, vysílání studijních skupin do socialistických zemí, vyslání skupiny studentů na Filmový institut v Moskvě, uplatněním vlivu na situaci na FAMU;
 - k překonání tematické krize vypracovat dlouhodobý tematický i dramaturgický plán;
 - posoudit námět na uvolnění hlavních filmových tvůrců z pracovního poměru. (Na natáčení konkrétních filmů by se s nimi uzavírala smlouva o dílo.);
 - vybudovat podmínky pro další rozvoj animovaného filmu (zejména provést nábor mladých tvůrců z odborných uměleckých škol, protože průměrný věk např. animátorů je 50 let);
 - vypracovat ve spolupráci s příslušnými resorty koncepci výroby zvukových, instrukčních a vědeckých filmů se zaměřením k potřebám zvyšování kvalifikace pracujících a především mládeže;
 - rozvíjet experimentální filmovou výrobu jako prostředek audiovizuálního působení na diváka v oblasti propagandy a propagace.

2. Prudký rozvoj televize a různých forem nové techniky nutí vedení kinematografie posoudit z dlouhodobého hlediska další vývoj celé kinematografie. K tomu účelu bude nutno:
 - zpracovat studii o dlouhodobé perspektivě rozvoje kinematografie;
 - vytvořit organizační a finanční podmínky k zajištění a stoupajících požadavků na výrobu filmů pro televizi (již dnes vyrábí jen Český film pro televizi v částce cca 100 mil. Kčs, tj. větší objem výroby, než jsou náklady na výrobu všech celovečerních filmů Filmového studia Barrandov, které činí cca 80 mil. Kčs);
 - zpracovat studii o video-kazetách pro televizní přijímače;
 - v souladu se závěry prověrky ÚKLK zhodnotit dosavadní ekonomický systém a stav techniky v čs. kinematografii.
3. V oblasti zahraničních styků vypracovat na základě současného stavu koncepci zahraniční činnosti čs. kinematografie, která bude vycházet z těchto zásad:
 - zahraniční komerční i nekomerční styky čs. kinematografie se provádějí celostátně z jednoho centra;
 - dokončit nápravu nesprávného zaměření v orientaci na kapitalistické země;
 - v souladu se závěry porady vedoucích představitelů socialistických kinematografií ve Varně v prosinci 1969 zpracovat podrobné hodnocení jednotlivých festivalů pořádaných v kapitalistických zemích a stanovit taktiku (za současné spolupráce se socialistickými kinematografiemi) k účasti na nich;
 - na základě rozboru situace v distribuci stanovit proporce v nákupu zahraničních filmů;
 - stanovit koncepci zakázkové a agenturní činnosti;
 - dokončit nápravná opatření v Čs. filmexportu přijatá na základě zjištěných nedostatků prověrkou ÚKLK.
4. V současné době má rozhodující význam správné provádění distribuční politiky. Organizace filmové distribuce není vyhovující a nepomáhá k plnění daných úkolů. Ústřední půjčovna filmů je součástí filmu, Krajské podniky pro film, koncerty a estrády jsou zařízením krajských národních výborů. Kina jsou ve správě místních a městských národních výborů. Řízení filmových podniků je nepřímé – metodické. Spolupráce je řešena smluvním vztahem. Ústřední půjčovna filmů nemá bezprostřední vliv na programování kin. Doporučuje se vytvořit takovou organizaci distribuce, která by zajišťovala jednotné řízení, hospodárnost, snížení správního aparátu a odstranění dnešní dvojkolejnosti.
Na úseku filmové distribuce provedeme tato opatření:
 - rozbor práce filmové distribuce, skladby filmových programů a repertoárové politiky se stanovením nových forem uvádění filmů do kin, a to především filmů socialistické provenience;
 - rozbor práce se sovětským filmem s návrhy na další opatření;
 - zhodnotit spolupráci se společenskými organizacemi a jejich zainteresování na práci s filmem tak, aby se stala nedílitelnou součástí jejich plánů masové politické práce;

- dořešit organizaci filmové distribuce v ČSR a předložit vládě ČSR příslušný návrh do 30. 6. 1971;
 - rozbor kinofikační sítě a technického stavu kin.
5. Důležitou roli ve vývoji čs. kinematografie sehrál v uplynulém období filmový tisk a filmová kritika a teorie. Tato oblast byla plně v aktivních službách protisocialistických sil a svojí činností má rozhodující podíl na negativním vývoji čs. kinematografie. V této oblasti budou učiněna tato opatření:
- v souvislosti s přípravou systému tisku na rok 1972 bude předložen návrh, aby vydávání filmového tisku bylo soustředěno v nakladatelství Orbis a spoluvydavatelem byl napříště Čs. film;
 - bude proveden rozbor práce, zaměření i kádrové obsazení v oblasti filmové teorie, především pokud jde o další činnost Filmových ústavů v Praze a v Bratislavě.

[...]°

Seznam

[uvolněných pracovníků z funkcí v období od nástupu nového vedení Čs. filmu, rozpuštěných Ideově uměleckých rad, tvůrčích skupin FS Barrandov a soudruhů, nově uvedených do funkcí]^p

A. [Uvolnění pracovníci:]^q

1. M. KREJČÍ	– z funkce zástupce ústředního ředitele Čs. filmu
2. J. EISLER	– z funkce ekonomického náměstka ústředního ředitele Čs. filmu
3. A. J. LIEHM	– z funkce reprezentanta Čs. filmu ve Francii
4. V. HARNACH	– z funkce ředitele FS Barrandov
5. F. B. KUNC	– z funkce ústředního dramaturga FS Barrandov
6. M. ŠEBEK	– z funkce ředitele Ústřední půjčovny filmů
7. ing. A. NESVEDA	– z funkce náměstka ředitele Ústřední půjčovny filmů
8. V. ŽIŽKA	– z funkce ředitele Krátkého filmu
9. J. KUBOVSKÝ	– z funkce náměstka ředitele Krátkého filmu
10. R. GRÁF	– z funkce ředitele studia Zpravodajského filmu
11. dr. J. VÁCLAVEK	– z funkce ředitele Dokumentárního filmu
12. dr. J. STIBRAL	– z funkce ředitele Výukového filmu
13. V. MASNÍK	– z funkce ředitele Studia animovaného filmu
14. J. VANÍŠ	– z funkce vedoucího výrobní skupiny Propagačního filmu
15. M. MÁRA	– z funkce ředitele Filmových laboratoří
16. V. BYSTROV	– z funkce poradce ředitele a tiskového mluvčího Filmového studia Barrandov
17. A. BOSÁK	– z funkce ředitele Filmového studia Gottwaldov
18. VI. VČELNÝ	– z funkce samostatného dispečera Diafilmu
19. J. RADIMĚŘSKÝ	– z funkce vedoucího distribučního úseku ÚPF
20. F. DĚDEČEK	– z funkce náměstka ředitele ÚPF a vedoucího distribučního úseku
21. Bř. SEDLÁČEK	– z funkce ředitele závodu Ústřední půjčovny filmů Hradec Králové
22. B. KUBALA	– z funkce vedoucího dramaturga FSB
23. L. PACOVSKÝ	– z funkce dramaturga FSB
24. J. OPAVSKÝ	– z funkce dramaturga FSB
25. dr. F. PAVLÍČEK	– z funkce dramaturga FSB
26. dr. S. MACHONIN	– z funkce dramaturga FSB
27. L. SUCHAŘÍPA	– z funkce dramaturga FSB
28. A. URBANOVÁ	– z funkce dramaturga FSB
29. dr. J. PERUTKA	– z funkce dramaturga FSB
30. M. FIALA	– z funkce dramaturga FSB
31. dr. Z. BLÁHA	– z funkce dramaturga FSB

32. P. JURÁČEK	– z funkce vedoucího dramaturga FSB
33. B. VONŠOVSKÝ	– z funkce vedoucího provozu výukových filmů
34. V. SVĚŘÁKOVÁ	– z funkce vedoucího dramaturga
Zpravodajského filmu
35. V. BOROVIČKA	– z funkce vedoucího dramaturga
dokumentár. filmů
36. K. MARŠÁLEK	– z funkce vedoucího dramaturga
dokumentár. filmů
37. J. FAKTOROVÁ	– z funkce vedoucího dramaturga
propagačních filmů
38. J. POŠ	– z funkce vedoucího dramaturga
animovaných filmů
39. ing. S. KVASNIČKA	– z funkce ředitele Čs. filmexportu
40. L. KACHTÍK	– z funkce ředitele obchodní skupiny
Čs. filmexportu
41. L. POSPÍŠIL	– z funkce náměstka ředitele Čs. filmexportu
42. M. SCHMIEDBERGER	– z funkce náměstka ředitele
Filmového studia Barrandov
43. C. ŠTÍTICKÝ	– z funkce ústředního ředitele Slovenského filmu
44. ing. P. BAUMA	– z funkce ředitele Studia hraných filmů Koliba
45. J. JAŠŠO	– z funkce ředitele Studia krátkých filmů
Bratislava
46. dr. M. FRIDRICHOVSKÝ	– z funkce vedoucího zahr. oddělení
Slovenského filmu
47. dr. A. [MARENČIN]	– z funkce vedoucího I. tvůrčí skupiny
Studia hraných filmů – Koliba
48. M. ČERMÁK	– z funkce šéfredaktora Zpravodajského filmu
Bratislava

B. [Členové Ideově umělecké rady v tvůrčích skupinách, které byly k 15. 1. 1970 rozpuštěny:]

1. Elmar KLOS	14. Jan ŘEZÁČ
2. dr. Adolf HOFFMEISTER	15. Ester KRUMBACHOVÁ
3. Jiří MAREK	16. Bohumil HRABAL
4. Helena ŠIMÁČKOVÁ	17. Zd. [MAHLER]"
5. dr. Fr. PAVLÍČEK	18. Fr. HRUBÍN
6. dr. Fr. DVOŘÁK	19. Rudolf HRUŠÍNSKÝ
7. dr. Josef MACEK	20. Karel KACHYŇA
8. Martin RŮŽEK	21. Fr. VLÁČIL
9. Rudolf KALČÍK	22. Josef VANIŠ
10. Milan UHDE	23. Václav LOHNICKÝ
11. [Ota] ORNEST	24. Jaroslav BOČEK
12. Ladislav FIKAR	25. Jan SKOPEČEK
13. Fr. VRBA	26. Miroslav HORNÍČEK

- 27. Zbyněk BRYNYCH
- 28. Miloš FORMAN
- 29. Gustav FRANCL
- 30. ing. Jiří STRUSKA
- 31. dr. Josef ŠKVORECKÝ
- 32. Ludvík AŠKENÁZY
- 33. Ilona PIETROPAOLOVÁ

- 34. Jana ŠTROBLOVÁ
- 35. Radovan LUKAVSKÝ
- 36. Břetislav POJAR
- 37. Jan KAČER
- 38. Oldřich DANĚK
- 39. Miloš VACÍK
- 40. Jiří [PITTERMANN]^v

C. [Nově jmenovaní pracovníci:]^w

1. dr. P. KOYŠ	– ústřední ředitel Slovenského filmu
2. dr. B. STEINER	– náměstek ústř. ředitele Čs. filmu
3. Vl. MAŠEK	– ředitel Ústřední půjčovny filmů Praha
4. K. PIXA	– ředitele Krátkého filmu Praha
5. J. SEDLÁČEK	– náměstek ředitele Krátkého filmu Praha
6. Fr. KOPECKÝ	– náměstek ředitele Krátkého filmu Praha
7. Vl. GOLDMAN	– vedoucí dramaturg Krátkého filmu Praha
8. K. TOPIČ	– vedoucí dramaturg Krátkého filmu Praha
9. V. BENEŠ	– náměstek ředitele KF pro ekonomiku
10. ing. J. ŠMÍD	– vedoucí dramaturg Zpravodajského filmu
11. dr. M. FÁBERA	– ředitel Filmového studia Barrandov
12. L. TOMAN	– hlavní dramaturg Filmového studia Barrandov
13. ing. T. VESELÝ	– vedoucí zahraniční skupiny Čs. filmu
14. J. RYBÍN	– ředitel Čs. filmexportu
15. ing. S. KVASNIČKA	– reprezentat Čs. filmu v Paříži
16. dr. Š. MALÍČEK	– ředitel Studia krátkých filmů Bratislava
17. Š. BUJNA	– šéfredaktor Zpravodajského filmu Bratislava
18. Vl. Bahna	– ředitel Studia hraných filmů Koliba
19. dr. J. A. TALLO	– ústřed. dramaturg Studia hraných filmů Koliba
20. dr. E. ANDRÁŠ	– ved. zahraničního odd. Slovenského filmu

[...]^x

[Přehled nevydaných nebo pozastavených filmů]^y

Přehled obsahuje vyčíslení a seznam pozastavených filmů celovečerních i krátkých včetně filmů stažených z distribuce s finančním vyčíslením výrobních a distribučních nákladů v r. 1970.

Ve sloupci distribuční náklady jsou uvedeny pouze přímé distribuční náklady (kopie a propagace).

Neuvádíme tržby z půjčovního u filmů dodatečně pozastavených, které dosáhlo podle odhadu celkem 7,400 tis. Kčs.

Kromě toho Čs. filmexport vrátil zálohy na monopolní práva za film „Rodáci“, „Žert“ a „Skřiváci na niti“^z v celkové výši 2,100 tis. Kčs, o něž se krátilo plnění devizového plánu roku 1970, a tržby za filmové materiály uvedených filmů v částce 200 tis. Kčs.

Pro zpracování vyčíslení nákladů použili jsme pořizovací náklady filmové výroby, event. nákupní cenu zahraničních filmů.

Celková výše nákladů výrobních i distribučních činí 81.543 tis. Kčs.

Kromě toho v části III. jsou uvedeny západní filmy, které byly staženy z distribuce ve třech etapách v roce 1971.

N á z e v	pořizovací náklady (v tisících Kčs)	distribuční náklady
I. [Celovečerní filmy] ^{aa}		
1. [nedokončené zastavené ve výrobě] ^{bb}		
a) [FSB] ^{cc}		
Uzavřený pavilon	399	
Horečka	1.431	
Návštěvy	2.476	
Celkem	4.306	
2. [dokončené neuvedené] ^{dd}		
a) [FSB] ^{cc}		
Těch několik dnů (bar., C)	3.135	87
Ezop (bar.)	6.121	40
Smuteční slavnost (čb)	3.321	38
[Skřiváci na niti] ^{ff}	4.309	16
Zabitá neděle (čb)	2.922	33
Ucho	3.142	
Den sedmý, osmá noc	2.607	24
Celkem	25.557	238

b) [dovoz] ^{gg}		
Ranná díla	96	3
Noc plná lží (čb., B)	97	39
Svěží vítr (bar.)	117	44
Vymrštěný kámen (čb., B)	125	58
Celkem	435	144
a) + b)	25.992	382

3. [vyřazené nebo pozastavené]^{hh}

a) [FSB] ⁱⁱ		
Hvězda zvaná pelyněk (čb., B)	3.981	158
Žert (čb., B)	4.104	125
Ohlédnutí (čb., B)	3.648	77
Všichni dobří rodáci (bar., C)	8.436	427
Stud (čb., A)	3.880	125
Maraton (čb., B – od konce června)	11.404	156
Přehlídce velím já (čb., B)	3.371	131
Celkem	38.824	1.199
b) [KF] ^{jj}		
Spříznění volbou (čb., A)	633	95
V srdci Evropy (čb., A)	821	82
Mexiko 68 (bar., B)	555	142
Celkem	2.009	319
c) [Slovensko] ^{kk}		
[Volanie démonov] ^{ll} (čb., B)	50	76
Údolie večných karaván (bar., B)	75	106
Psychodráma (čb., B)	50	5
Tri dcéry (čb., A)	50	92
Celkem	225	279
d) [dovoz] ^{mm}		
Morgan, případ zralý k léčení (čb., B)	110	37
Bonnie a Clyde (bar., D) (od konce srpna)	516	340
Celkem	626	377
a) + b) + c) + d)	41.684	2.174
Celovečerní filmy celkem	71.982	2.556

II. [Krátké filmy]ⁿⁿ

1. [dokončené nevydané]^{oo}

a) [KF]PP

Hledání domova (čb)	226	
Co nebylo v dějepise (čb)	99	8
Deset bodů (čb)	132	
Tribunál (bar.)	196	18

Celkem	653	26
--------	-----	----

b) [Slovensko]^{qq}

Šibenice (čb)	5	1
---------------	---	---

a) + b)	658	27
---------	-----	----

2. [vyřazené nebo pozastavené]^{rr}

a) [KF]^{ss}

Jak se dělá zákon (čb)	85	15
Dějiny na 8 (čb)	135	19
Ticho (čb)	117	6
Zahrádkář (čb)	103	17
Československé jaro 1968 (čb)	225	39
Studenti na prodej (čb)	126	3
Vietnam 68 (čb)	140	30
Zahrada (čb)	215	7
Dálnice, makarony, revoluce (čb)	201	20
Kdo byl vlastně B. Šmeral (čb)	165	16
Přístav na české řece (bar.)	184	53
Mars kráčí pískem (bar.)	157	98
Vracejí se domů (čb)	136	3
Meditace (čb)	125	10
Občané s erbem (bar.)	102	65
Hokejová pomlázka z Vídně (čb)	135	21
Nechte nás kvést (bar.)	158	14
Balada o tom (čb)	184	11
Carmen nejen podle Bizeta (čb)	199	27
Gladiátoři (čb)	61	7
Hrdinové minulého času (čb)	168	18
[Cesta zarúbaná] ^{tt} (čb)	139	5
Byt (čb)	323	4
Mnichov 1938 (čb)	65	14
Osudy (čb)	69	19
Love in (čb)	137	6
Řetězová reakce (čb)	138	6
Obrázky z Číny (čb)	54	8

ILUMINACE

Dokumenty z archivu ÚV KSČ

Němý svědek (čb)	94	8
Houslista (čb)	260	13
Jak namalovat běsnící individua (bar.)	175	46
Smetiště (bar.)	168	2
Obři (bar)	230	41
Striptérka (čb)	60	7
Celkem	5.033	683
b) [Slovensko] ^{uu}		
Leopoldovská pevnost' (čb)	23	6
Fotografovanie obyvateľov domu (bar.)	23	42
30. október (čb)	5	5
Tryzna (čb)	5	6
Ideály (čb)	23	15
Cannes 68–69 (čb)	23	3
Pohľadnica (čb)	5	2
Čas, ktorý žijeme (čb)	5	5
Obec plná vzdoru (čb)	–	6
Omša (čb)	5	5
Hokej 69 (čb)	23	3
Dvanásť (čb)	79	1
Jeden z nás človek (čb)	5	3
Oko (čb)	5	4
Žijí v palácach (čb)	23	8
Nedokončená kronika (čb)	5	9
Celkem	257	123
c) [dovoz] ^{vv}		
Pryč (čb)	13	3
d) [KF – zakázkové] ^{ww}		
Dubček (čb)	58	5
Hospodář (čb)	106	2
Nezorané meze (čb)	33	4
Celkem	197	11
a) + b) + c) + d)	5.500	820
Krátké filmy celkem	6.158	847

[Rekapitulace] ^{xx}		
Celovečerní filmy celkem	71.982	2.556
Krátké filmy celkem	6.158	847
Úhrnem	78.140	3.403

III. [Seznam západních filmů, stažených ve třech etapách z distribuce]^{yy}

a) [k 1. březnu 1971:]^{zz}

Brooklynský klub vrahů	NSR
Dynamit v zeleném	NSR
Smrt v červeném jaguáru	NSR
Výstřely na Broadwayi	NSR
Detektiv	USA
Diamanty	Francie
Erotissimo	Francie
Lady Hamilton	Anglie
Barbarella	Francie – Itálie

b) [k 18. březnu 1971:]^{aaa}

Šelma na svobodě	Francie
Probud' se a zabíjej	Itálie
Čingischán	USA
Drahá Brigitto	USA
[Na sever od Aljašky] ^{bbb}	USA
Stalo se v Southportu	GB
Most u Remagenu	USA
Dokonalé manželství	NSR
Život ve dvou	NSR

c) [k 1. dubnu 1971:]^{ccc}

Milostná dobrodružství	
Moll Flandersové	GB
Práškači	GB
Druhý dech	Francie
Slunce rošťáků	Itálie
Dobrodruh z Istanbulu	NSR
Lhář a jeptiška	NSR
Alibi	NSR
Andílek aneb Panna z Bamberku	NSR
Morálka	NSR
Tajemství čínského karafiátu	NSR
Bandolero	USA
Profesionálové	USA
Chladnokrevně	USA

[...] ^{ddd}

[Přehled o výsledcích pohovorů o výměně členských legitimací v jednotlivých organizačních strany v Čs. filmu] ^{eee}

Organi- zace:	Počet čle- nů před prověrkou:	Legiti- maci vy- dat:	Vylou- čeno:	Zrušeno členství:	Nerozhod- nuto:
ÚŘ	57	27	3	25	2
KF	153	74	20	54	5
Čs. FEX	15	8	4	3	—
ÚPF	60	29	12	19	—
FSB ^{*)}	467	337	30	90	10
FL ^{**)}	32	28	1	3	—
FP	20	17	—	3	—
FS Koliba	107	75	14	16	2
ÚPF Brat.	32	27	2	2	1
KF Brat.	23	17	5	1	—
Celkem	966	639	91	216	20

^{*)} Stav členů FSB k 1. 1. 1968 = 691. V době od 1. 1. 1968 do 1. 1. 1970 odevzdalo legitimaci 187 členů.

^{**)} V roce 1968 = 90 členů, do konce roku odevzdalo legitimaci 44 členů. 29. 5. 1970 zrušena organizace, k prověrkám se přihlásilo 32 členů.

SÚA, Předsednictvo ÚV KSČ, f. O2/1, sv. 161, a. j. 243, 22. 3. 1971. – Strojopis A4, 32 s.

a	číslo jednacích 9314/31, které se opakuje na úvodní stránce všech příloh, vpravo podtržené označení „Příloha III/I“	h	původně uvedeno <i>Skřivanci na nitích</i>
b	strojopisně podtrženo	ha	původně uvedeno <i>Lyšáci, myšáci a šibeničák</i>
c	chybně uvedeno <i>Marenčin</i>	ch	chybně uvedeno <i>Hladači světla</i>
d	strojopisně podtrženo	i – n	strojopisně podtrženo
e	ve skutečnosti tvoří tento seznam třetí část přílohy označené jako IV/c	o	podtržené označení „Příloha IV/b“
f	v závorce byl odkaz na přílohu IV/e, v níž se podává přehled vývoje počtu těchto diváků; tuto přílohu editoři do edice nezařadili	p	nadpis je od následujícího textu oddělen linkou
g	strojopisně podtrženo	q	strojopisně podtrženo
		r	chybně uvedeno <i>Marenčin</i>
		s	nadpis je od následujícího textu oddělen linkou
		t	chybně uvedeno <i>Ota</i>

u	chybně uvedeno <i>Máhlér</i>	ll	chybně uvedeno <i>Volanie Demonov</i>
v	chybně uvedeno <i>Pitterman</i>	mm – ss	strojopisně podtrženo
w	strojopisně podtrženo	tt	chybně uvedeno <i>Cesta zarubaná</i>
x	podtržené označení „Příloha IV/c“	uu – aaa	strojopisně podtrženo
y	strojopisně podtrženo	bbb	chybně uvedeno <i>Na sever Aljašky</i>
z	původně uvedeno <i>Skřivánci na nitích</i>	ccc	strojopisně podtrženo
aa – ee	strojopisně podtrženo	ddd	podtržené označení „Příloha IV/d“
ff	původně uvedeno <i>Skřivánci na nitích</i>	eee	nadpis je od následujícího textu oddělen linkou
gg – kk	strojopisně podtrženo		

1) Publikovaný text tvoří nejpodstatnější část původně stodvašedesátistránkového spisu, do kterého je zařazen jako „Příloha III/1“. Souvislý text doplňují tabulky, seznamy a přehledy. Spis nese datum 22. března 1971 a předsednictvu ÚV KSČ jej předkládali Lubomír Štrougal a Jan Fojtík. V usnesení ze schůze, na které se tento materiál projednával, se praví, že předsednictvo ÚV KSČ:

„I. bere na vědomí zprávu o situaci a dalším postupu konsolidace v Čs. filmu a usnesení přijaté k ní předsednictvem vlády ČSSR;

II. souhlasí s návrhy na opatření v rámci dalšího postupu konsolidace tak, jak jsou ve zprávě uvedeny;

III. ukládá s. J. Puršovi předložit předsednictvu ÚV KSČ do 31. srpna 1971 návrh osnovy zákona o čs. kinematografii.“

Kromě publikovaných částí obsahuje spis ještě tyto položky: návrh usnesení; usnesení předsednictva vlády ČSSR ke stejnému problému; seznam akcí plánovaných k 50. výročí založení KSČ; přehled vývoje počtu diváků podle jednotlivých produkcí za léta 1945 – 1970 a dramaturgické plány Filmového studia Barrandov a Koliby.

2) 1. festival československého filmu v Banské Bystrici proběhl ve skutečnosti až v roce 1959 ve dnech 22. – 28. února. Zprávu o jeho průběhu podal například Jiří H r b a s v časopisu *Kino: 1. festival čs. filmu v Banské Bystrici. Za užší sepětí filmové tvorby s životem lidu*. „Kino“ 14, 19. 3. 1959, č. 6 s. 83 – 85. Po deseti letech se k festivalu vrátil Jaroslav B o č e k ve filmu a době: *Banská Bystrica*. „Film a doba“ 15, 1969, č. 7 s. 356 – 359.

3) Rozšířený ústřední výbor FITES se sešel 18. května 1968. Na jeho zasedání bylo schváleno prohlášení, jež kritizovalo vedení KSČ za zpomalení „demokratizačního procesu“. Text prohlášení viz: „Zprávy Svazu československých filmových a televizních umělců“ 30. 5. 1968, č. 6, s. 1, 3. Úvodní slovo Ivana Svitáka a Milana Šimečky přinesly (s některými nepřesnostmi) „Filmové a televizní noviny“ 2, 29. 5. 1968, č. 11, s. 8.

4) Podle rozhovoru s L. Helgem, který provedli pracovníci Komise vlády pro analýzu událostí let 1967 – 1970, existoval Koordinační výbor tvůrčích svazů neoficiálně už od počátku roku 1967. – Srov.: Květa J e c h o v á, *K historii Koordinačního výboru tvůrčích svazů*. In: *Proměny Pražského jara 1968 – 1969. Sborník studií a dokumentů o nekapitulantských postojích v československé společnosti*. Ústav pro soudobé dějiny AV ČR v nakladatelství Doplněk, Praha 1993, s. 91. V sekretariátu FITES se o námětu vytvořit Koordinační výbor mluvilo již 29. února 1968. – Viz SÚA, Předsednictvo ÚV KSČ, f. 02/1, sv. 130, a. j. 206, b. 5, příloha III, s. 3. Oficiálně se Koordinační výbor tvůrčích svazů ustavil na návrh Jana Procházky 6. května 1968. – Viz „Zprávy Svazu československých filmových a televizních umělců“ 30. 5. 1968, č. 6, s. 1. Oddělení kultury ÚV KSČ bylo zřízeno 7. 5. 1968.

5) Pisatelé této zprávy měli pravděpodobně na mysli především Poledňákovu poslaneckou činnost. V týdnu od 21. – 28. srpna 1968 patřil Alois Poledňák k nejagilnějším poslancům. On to byl, kdo 21. srpna 1968 navázal první telefonické spojení s prezidentem Svobodou a informoval ho o zasedání předsednictva Národního shromáždění. – Srov.: František C i g á n e k, *Národní shromáždění 21. – 28. srpna 1968*. Doplněk, Brno 1995.

6) Ve skutečnosti předsednictvo ÚV NF ČSR rozhodlo o zrušení členství FITES na svém zasedání dne 7. ledna 1970. – Srov.: J. C y s a ř o v á, c. d., s. 78 – 79.

- 7) SÚA, Byro pro řízení stranické práce v českých zemích, f. 02/7, sv. 22, a. j. 47.
- 8) Viz dokument I, pozn. 4.
- 9) Viz dokument I, pozn. 5.